

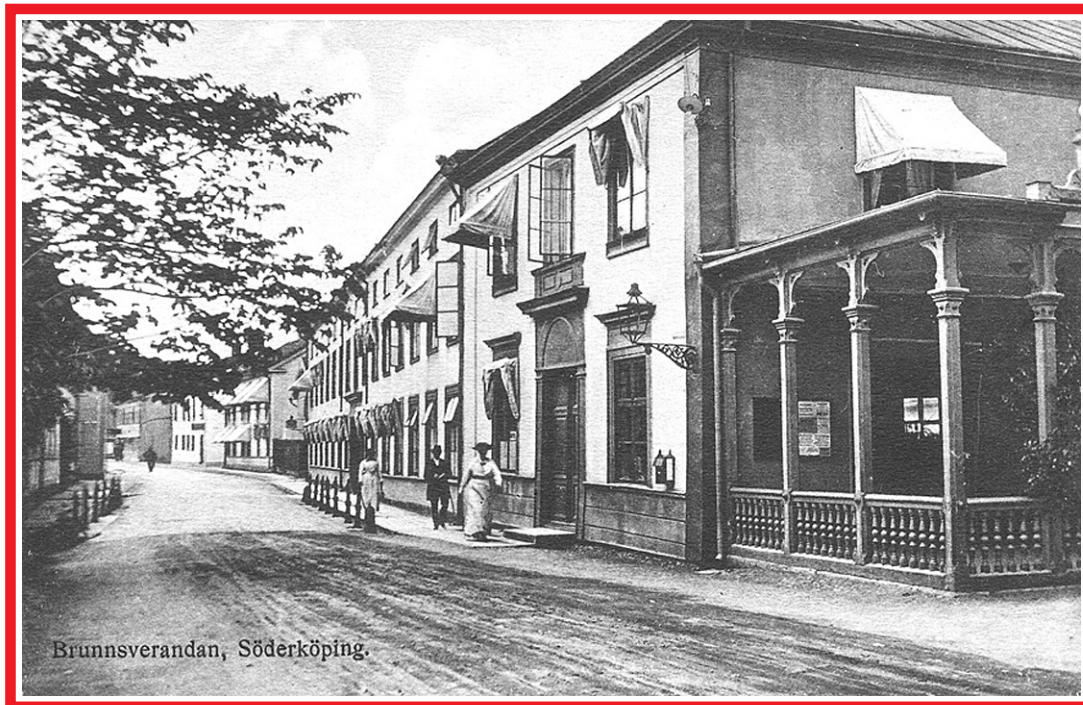

Brunnslivet under tidigt 1900-tal

Första delen av en serie artiklar från olika miljöer av vår stad.

Karl-Erik Edström, 88 år och gammal söderköpingsbo, berättar minnen från 20- och 30-talen.

Denna första artikel behandlar brunnslivet och de gamla miljöerna där. Sid 8-9.

Brunnsverandan, Söderköping.

Bilden ovan är från tidigt 1900-tal.

Brunnen med annan entré samt Brunnsverandan. Bortom ser vi delar av gamla badhuset. Mitt emot Brunnen (till vänster i bild) låg då Brunnshotellet, en tvåvåningsbyggnad med minst ett 40-tal rum för gäster vid brunnen. På Brunnens knut sitter en gammaldags brevlåda.

De nya 9 hålen vid Göta kanal som invigdes till säsongen 2004 är en lyckad satsning. Banan är byggd med hög kvalitet vilket gör att den är öppen för spel under hela året, om

inte vädret hindrar med frost eller snö. Golfbanan är alltså tillgänglig för medlemmar och gäster när de flesta övriga banor är stängda.

PELLETS

Lokalt producerad pellets av högsta kvalitet till ett lågt pris

BARO PELLETS är en ren, vit pellets med högt värmevärde. Råvaran kommer från skogarna i Östergötland och produktionen sker i Åtvidaberg.

Småsäck: 1 587 kronor / pall

Bulk: 1 555 kronor / ton

Priserna ovan är **inklusive moms** och gäller leverans till ny kund som tecknar leveransavtal på 2 år. I priserna **ingår transport** inom 5 mil från Åtvidaberg samt 600 kronor i introduktionsrabatt.

Fabriksförsäljning varje torsdag 17.00 – 20.00.

För ytterligare information och beställning

Ulf Hjulström 0120-29230, 070-3212296

Patrik L Gustafson 0120-29201, 070-6294322

IVT Nordic Inverter

Luft-luftvärmepumpen med världsunik aktiv luftrening. Sänker värmekostnaden med upp till 50%. 6 årt 10 års försäkring.

energikontroll

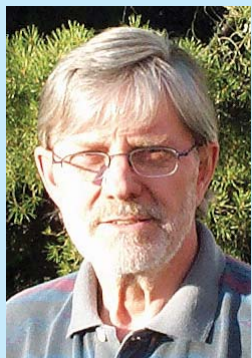
I SÖDERKÖPING AB

Besök vår utställning av
Bergvärme
Solceller
Solfångare

Vard 8-16
Lunch 12-13
Plåtgatan 3
0121-12046

Bort med de politiska partierna från kyrkolivet

Vidar Jansson

Borum Ekebo
614 90 Söderköping
0121-42135
(fax 0121-42141)
mobil 070-3108370

e-post
lilla.tidningen@telia.com

Ansvarig utgivare
och redaktör
Vidar Jansson

Artiklar och insändare
helst som e-post

Layout
Vidar Jansson

Grafisk produktion
Vidar Jansson

Norrköpings Tidningar
Trycksaker AB

Gruppförändelse
till samtliga hushåll i
Söderköpings kommun

Tidningen är religiöst och
partipolitiskt obunden

Upplaga
7.000

Det är ett antal år nu – sedan kyrkan skiljdes från staten. Det enda bandet som i realiteten ännu ska finnas kvar är att staten tar in kyrkoskatten och vidarebefordrar den till kyrkan.

Det finns emellertid ytterligare en kvarleva, vilken härrör från den tid kyrkan inte var självständig, nämligen den, att det huvudsakligen är de politiska partierna som är tongivande inom kyrkan.

Nu när kyrkan är helt skild från statligt inflytande borde väl en helt annan

ordning gälla. Kyrkopolitik handlar vare sig om riks- eller kommunalpolitik.

Det skulle vara välgörande för kyrkan om de etablerade partiernas dominans inom kyrkolivet bryts och ersätts av andra intresseorganisationer.

Eftersom kyrkolivet inte är en statlig eller kommunal angelägenhet, utan en verksamhet inom kulturlivet, borde den med nödvändighet också stå fristående från partipolitiskt inflytande.

Vidar Jansson

Fernando de Paz och la Uva

Det var många i Söderköping som höll andan då fastighetsägaren ville fösa ut la Uva från fastigheten. Minst lika många kunde andas ut efter beskedet om att långslitna förhandlingar resulterat i en överenskommelse, som säkrade fortsatt drift för ett av Söderköpings trevligaste matställen. Men dryga advokatkostnader kostade på för la Uvas ägare.

Det hade varit en stor förlust för vår stad om la Uva försvunnit. - Så tomt det skulle blivit vid Rådhusorget.

Men nu kan vi glädja oss. Restaurangen blir kvar.

Liksom dess trevliga ägare och personal.

Fernando de Paz har inte bara tagit oss söderköpingsbor med storm, mängden besökare till la Uva sommartid vittnar om ett vinnande koncept - en verksamhet som vi alla kan vara glada över att ha i vår stad.

Det var också Fernando som på ideell basis tog initiativ till att firandet av Barnens Dag återupptogs i Söderköping.

Vidar Jansson

Inbjuder till
att prova på

Polskedans

logen Vidar lördagen den 8/1 kl 11-15
Anmälan till Jorma Paldanius 011-239182

Sankt Anna pastorats tongivande kyrkopolitiker fortsätter förvåna

Försök att manipulera beslutsordningen hände igen. För vilken gång i ordningen?

I våras, vid Sankt Anna Pastorats kyrkofullmäktigesammanträde, försökte dess ordförande Claes Börje Andersson manipulera fullmäktige så att ett beslut skulle gå i vad han ansåg önskad riktning. Då handlade det om ett försök att ta upp till beslut ett stort ärende som inte fanns med på dagordningen – nämligen en försäljning av fastighe-

ten där pastorsexpeditionen i Mogata är förlagd. Försöket avvisades.

På fullmäktigesammanträdet den 3 november hände ånyo ett övertramp. Ordföranden försökte kringgå sammanträdesordningen i ett personval. Han påstod sig ha utslagsröst vid fall av lika många röster på två före-

slagna. Kyrkoordningen säger att lotten skall avgöra vid personval. Även denna gång fick ordföranden till sist ge sig.

Det är beklagligt att uppleva hur kyrkans företrädare försöker att manipulera. Var finns den moraliska ryggraden?

Hotar anmäla lilla tidningen till Pressombudsmannen

Så över till Kyrkorådets ordförande Lars Österman, som på kyrkofullmäktigesammanträdet avslutningsvis tog till orda om lilla tidningens artikel gällande nyanlagd kompostanläggning i Skällvik. Inför fullmäktigeförsamlingen den 3 november hotade Österman att anmäla ansvarig utgivare till Pressombudsmannen för "en mycket kränkande artikel", som han uttryckte det. Detta skulle emellertid inte ske om tidningen införde ett genmäle som Österman själv skrivit.

Jag, som ansvarig utgivare, gick efter mötet fram till Österman och tog emot genmälet med orden: "Med nöje publicerar jag genmälet, inte på grund av hotet, utan för att hålla diskussionen vid liv."

Den uppmärksamme läsaren kanske drar sig till minnes att det fanns flera artiklar om tillståndet i pastoratet. Huvudartikeln handlade om det allmänna tillståndet och om den besvikelse som kommit till uttryck bland församlings-

borna. Artikelnen redogjorde för åtskilliga sådana grava anmärkningar. Om dessa, av församlingsborna påpekade missförhållanden, säger Österman och majoriteten i kyrkorådet inte ett ljud. Däremot går man till motangrepp om en kompost. – Vilka proportioner!

Östermans artikel får tala för sig själv. Den finns på sidan 14 i tidningen.

Vidar Jansson
Ansvarig utgivare av lilla tidningen

 Söderköpings **Djurklinik**
ARTROKLINIKEN

Leg vet. *Krister Julinder*

Tel 0121-10065 Jour 0768-664699
Ringvägen 40, 614 31 Söderköping
animalartroclinic@comhem.se

Kaffebönans Hälsobutik lever vidare – med perspektivet ”Hela människan” !!

- Jag känner mig redan yngre nu när jag vet att jag kommer att bli ”riktig” pensionär på heltid, säger Ulla-Britt Wallin.

Nu har Ulla-Britt Wallin bestämt sig för att äntligen ta pension - Jag har faktiskt jobbat på övertid i fem år nu, säger hon.

- Fast var de här tio åren med min butik tagit vägen vet jag inte och jag har alltid gått hit med övertygelsen och glädjen att få träffa mina kunder och kunna erbjuda bra varor för en bättre livsföring och till rimliga priser.

Namnet Kaffebönan hänger med Ulla-Britt från att hon redan 1988 kom till Söderköping och startade ett litet sommarkafé på Forsemanska gården. Av en ren tillfällighet tog hon senare över en Kaffe- och te butik i stan. Officiellt går jag under namnet och är van att tilltalas ”Bönan”. Namnet kan vara missvisande med tanke på att idag inrymmer denna lilla butik mycket mer än kaffe och te. Här finns hälsopreparat av alla slag, kravmärkta livsmedel och hud- och hemvårdsartiklar.

- Min affärsidé har varit att mina kunder skall kunna inhandla vettiga och obesprutade produkter för en bättre livsföring. - Jag blev inspirerad av ett par ”eldsjälar” till att börja med kravmärkta livsmedel. De tyckte att de borde finnas en sådan affär i vår lilla stad och på den vägen är det.

- Nu kommer min affär att leva vidare och det känns underbart att gå i pension med den vetskapen.

- Anne-Louise och Mikael är vänner till mig och deras helhetsperspektiv på hälsa och välmående för hela människan är ett vinnande koncept för framtiden ! Det är med stor glädje jag överlåter butiken till de båda. - Jag vet att det kommer att gå bra. De kommer naturligtvis att tillföra nya idéer och nya produkter vilket jag själv ser fram emot. Ulla-Britt kommer att överlåta kaffebönans Hälsobutik efter nyår till de nya ägarna.

Anne-Louise och Mikael Kroon driver idag företagen Kroon´s massage och hälsa och Kroppsterapi LEVA i Söderköping. Anne-Louise har även med Yoga och meditation i sin affärsidé. Att nu också få möjlighet att erbjuda Hälsokost och ekologiska livsmedel blir en fullträff och ger verkligen mer inspiration.

- Vi kommer också att erbjuda föredrag om mat och kosttillskott för intresserade. Och Massage och Yoga, förstås! Kaffe och te sortimentet kommer också att finnas kvar om även det kanske med nya sorter och smaker. -Vi kommer definitivt att satsa mer på kaffe såsom möjlighet att provsmaka och att kunna köpa med en kopp nybryggt kaffe, tillägger Anne-Louise.

- Vi tar över en väl inarbetad butik men ser att vi kommer att kunna tillföra

nya perspektiv och därmed utöka utbudet i framtiden. - Vi hoppas förstås att både gamla och nya kunder kommer att trivas med oss. Vi vill ha en bra dialog med våra kunder även i fortsättningen och kommer att försöka lyssna på önskemål om produkter och sortiment.

Kroon´s Massage och Hälsa kommer att vara kvar i sin gamla lokal på Skönbergagatan och Kaffebönans Hälsobutik kommer att leva vidare i sin lokal men med

lite ny karaktär och större fokus på hela människan - Kropp och själ i balans !

-Jag önskar Anne-Louise och Mikael, Lycka till av hela mitt hjärta och jag vill också passa på att TACKA alla mina kunder för de här åren! - Det är er jag kommer sakna mest !

-Nu skall jag njuta fullt ut av livet och varför inte börja Yoga ? Jag känner mig redan yngre nu när jag vet att jag kommer att bli ”riktig” pensionär på hel-

tid, avslutar Ulla-Britt Wallin med ett leende. Anne-Louise och Mikael

Kroon önskar nya och gamla kunder välkomna till Kaffebönans Hälsobutik !

Ulla-Britt Wallin t.v. överlåter Kaffebönan vid Nyår till Anne-Louise & Mikael Kroon

Söderköpings minsta diversehandel

Trevliga Julklappar

Stort sortiment
av ekologiska
produkter

Vi fixar
julkorgen efter
ditt önskemål

Välkomna! Ulla-Britt med personal

Kaffebönan

Skönbergagatan 12 • Tel. 0121 - 100 43

**Kroon´s
Massage & Hälsa**

**Köp 3 behandlingar
Betala för 2 !!**

JULKLAPPEN

Till den som du vill ge det lilla extra !
Presentkort säljes tom 24 december 2004

Kom till vår lilla praktik Lördagar 10-13 eller

RING !!

Mikael Kroon,
Dipl. Massageterapeut 0708-95 64 85

Anne-Louise Kroon, Dipl. Massageterapeut &
Yogalärare 070-76 83 217

Skönbergagatan 17 – Söderköping

Du släckte väl?

Lämna aldrig ett
brinnande ljus!

Barn och ljus!

Barn fascinerar av brinnande ljus och tycker det är roligt att tända och att blåsa ut ljus. Lär dem hur man ska göra och se till att de får respekt för elden utan att de blir skrämde. Små lucior ska inte ha levande ljus i kronan!

 Östgöta
Brandstodsbolag

Ditt Länsförsäkringsbolag – bank och försäkring

Tel 011-29 00 00, www.lansforsakringar.se

Till salu

Vackert belägen
fastighet mellan
Mogata och
Stegeborg

På en höjd, omgärdad av vackra ekar, är denna fastighet belägen.

Huvudbyggnaden är uppförd -79 i en äldre och vacker byggnadsstil. 1¼-plan samt källare med bland annat stor gillestuga.

Ekonomibyggnad om ca 95 m² innehållande varmbonat kontor, väl tilltagna förrådsutrymmen samt 3 boxplatser för ponny/islandshästar. Inhägnade hästagar i

direkt anslutning till fastigheten kan arrenderas. Mycket vackra omgivningar och bara 2 km till havsvik med båtplatser. Villan är varudeklarerad.

Utgångspris
1 475 000 kr

Många bilder och mer info på vår hemsida
www.norrkoping.svenskfast.se

VARUDEKLARERAT

Med vänlig hälsning
Magnus Dahlgren

magnus.norrkoping@svenskfast.se

Telefon direkt: 011-28 58 81

Mobil: 0709-285881

www.norrkoping.svenskfast.se

Svensk Fastighetsförmedling

Dumhetens företrädare

Hattens Förskola i Norrköping, där de anställda själva, gemensamt och utan chefer, drivit förskolan sedan slutet av 70-talet, tvingas nu att ha en förskolechef.

Ingen har klagat på verksamheten. Den har tvärtom fungerat utmärkt. De anställda känner medbestämmande och delaktighet i beslut. Det gör dem motiverade och arbetsuppgifterna blir lättare att genomföra. Föräldrar har sökt sig till förskolan för att den fungerar bra.

Men så det går inte för sig i S-styrda Norrköping. Klåfingriga beslutsfattare "ovanför" verksamheten visar sitt förakt mot anställda och föräldrar. Förskolornas områdeschef Britt-Marie Lexung har uttalat att verksamheten visserligen fungerar bra men kan bli ännu bättre. Varför hon ger sig på en verksamhet som fungerar

bra är svårt att förstå. Finns det inte annat att lägga krut på? Förändringen ska genomföras oavsett vad anställda och föräldrar tycker.

Hon säger sig "tro att ett tydligt ledarskap är viktigt" och "att när det inte finns någon chef så kan ett glapp uppstå mellan kommunen och förskolan". - Gör människan anspråk att tas på allvar? Hon saknar ju själv tydlighet.

Att barnverksamheten fungerar är ointressant för de styrande i Norrköping. Att den uppenbarligen fungerar fint i 25 år är inget att ta hänsyn till. Det är viktigare att ett glapp inte kan uppstå mellan kommunen och förskolan än att ha en bra fungerande barnverksamhet.

Hur dumma får beslutsfattare vara...

Vidar Jansson

Uppsnappat

Greve Magnus Stenbock kommer snart ut med 9:e upplagan av sin bok

"Tankar och synpunkter i några av tidens frågor". (Första upplagan utkom 1942)

Den som är intresserad av Herrborums historia och nutid och av Greve Magnus Stenbocks person och idéer,

kan glädjas åt en timme långt nytt dokumentärprogram som sänds i TV mellan Jul och Nyår.

Familjejulbord 235 kr

serveras alla adventsöndagar kl 13 och 17 (pyssel för barnen)

Övriga dagar serveras:

*Julbord mot beställning för större grupp eller flera mindre 275 kr

*Jultallrik mod. sillassiett 160 kr (ej vid uppdukat julbord).

*Jullandgång 72 kr (ej vid uppdukat julbord).

Vi bjuder på glögg! Ring och boka! Hjärtligt välkomna!

Göta Källare
Pub & Restaurang

Bergsvägen 3, Söderköping Tel 0121-15655, Fax 0121-15395
e-post: gotakallare@telia.com

NISSAN

TOYOTA

Auktoriserad Nissan och Toyota verkstad
Service och reparation även av övriga märken

VARTA
THE BATTERY EXPERTS

BilTeknik
I SÖDERKÖPING AB

Margaretagatan 41 0121-21760 Fax 0121-15938

LYKTOR fr 50:-
LJUS fr 5:-

**Bossgårds
Begravningsbyrå**

Etabl 1876

Prästgatan 6 ; 614 30 SÖDERKÖPING

10201

Kristina Shtegman

rysk konsertpianist med hela världen som arbetsområde - sedan ett halvår också kantor i Sankt Anna Pastorat

Det är svårt att sammanfatta alla Kristinas härliga egenskaper i några få ord. Men jag tar chansen: Kompetent. Orädd. Social. Visionär. Trevlig. Spännande.

Kristina är 30 år och född i Sankt Petersburg. Musik har genomsyrat hela hennes liv. Både hennes far och farfar är dirigenter. När hon var 3 år flyttade hon till Riga där hon stannade i 7 år. Kristina har släkt i södra Sverige.

När hon var 6 år började hon på Konservatorieskola. En skola för proffsmusiker. (Den svenska motsvarigheten kallas Lilla Akademien och startades av en rysk violinist.) Förutom musik, läste hon alla vanliga ämnen till och med gymnasiet. Skoldagarna var inte kortare än 12 timmar. Många orkade inte med. Men det gjorde Kristina. Och när den utbildningen var avslutad fortsatte hon 5 år på vad vi i Sverige kallar Musikhögskolan. Hon utbildade sig till konsertpianist. Förutom denna utbildning har hon också utbildning som körledare och sångpedagog.

För 2 år sedan flyttade hon till Sverige. Först till södra Sverige, sedan till Stockholmstrakten. "Som boende i Sverige ville jag bo på

en mycket vacker plats. För ett halvår sedan blev det här i Sankt Anna. Det är egentligen det bästa med tjänsten som kantor här - att ha tillgång till all denna fantastiska natur. Och människorna här har någon odefinierbar egenskap som jag trivs med."

"Men pastoratet är geografiskt stort. Det blir långa resor. Här har jag redan märkt att det finns skillnader i kultur mellan kustborna och boende i små orter. Nästan motsättningar. Just nu är dessa svåra att förstå."

Kristina har heltidstjänst som kantor i pastoratet, i vilket hon också ägnar sig åt musikundervisning för barn och Sankt Annakören. Där är hon körledare. De deltagare lilla tidningen talat med berömmar hennes kunskap, entusiasm, annorlunda idéer och förmåga att skapa social samhörighet.

Tack vare Kristina sjunger nu Sankt Annakören i alla pastoratets kyrkor.

För några veckor sedan höll Kristina en fantastisk konsert i Hedvigs kyrka i Norrköping. Med konserten invigdes kyrkans nyinköpta flygel.

En vecka i december är det internationell pianisttävling i Grekland. 5 jurymedlemmar är utsedda i Europa. En av dessa är Kristina Shtegman. Hennes internationella kontakter är omfattande.

Kristina har redan efter ett halvår i Sankt Anna upp-

täckt att det inte finns så många unga kvar i skärgården. De flyttar till platser med arbetstillfällen. Det här är en sorglig utveckling, säger hon. Och hon vill gärna ta initiativ till en årligen återkommande Sankt Annafestival. Kanske 10 dagar direkt efter midsommar. En festival dominerad av musik, med proffsmusiker, i början från hela Norden och Östersjöregionen. Ett stort kulturellt utbyte över gränserna. Musik. Barn och vuxenkörer. Pianomasterkurser mm. Kanske man kan föra fram och visa sambandet mellan sång och hälsa. - För här finns ett område fullt av läkande krafter som kan utvecklas, säger hon.

"Kanske skulle det vara möjligt att förlägga något slag av högre utbildning i anslutning till Sankt Anna. Här behövs initiativ och

vilja för att åstadkomma att människor har något att leva av i kustområdena. Här ute håller de gamla yrkena på att försvinna. De

måste ersättas av andra, lämpade för utveckling i denna miljö." Som sagt, Kristina har bara bott här ett halvår. Ändå

har hon en mycket klar bild över tillståndet i skärgården.

Kristina vill se "levande" människor. Sådana som vill saker, står för åsikter och som vågar.

"Men hinner du med några egna intressen", frågar jag. "Inte just nu, men jag gillar kampsporier. Själv håller jag på med Aikido. Och så går jag på utbildning i Stockholm för att bli organist."

Kristina är ett härligt "yrväder" med glimten i ögat. Hoppas bara att hon vill stanna hos oss en tid. Allt hänger nog på om hon känner uppskattning för sitt arbete och får vårt stöd för att genomföra sina idéer.

Vidar Jansson

PS
Få mindre körer vågar sig på att framföra Händels Messias. - Kristina och Sankt Annakören vågar. Det blir till Jul.
DS

Satsa på alternativa värmekällor och sänk din värmekostnad!

Marknadens mest sålda
PELLETBRÄNNARE
14-300 kW

- Liten som en oljebrännare och passar de flesta villapannor.
- Sänker din uppvärmningskostnad upp till hälften.
- Helautomatisk och kräver minimalt underhåll.
- Pelletförråd behöver inte ligga intill pannan. Fylls på med bulkbil, enkelt och bekvämt!
- Vi hjälper dig utforma ett system för just ditt hus och tar sedan ansvar för installation och igångkörning.

Effektiv
MARKVÄRMEPUMP
FIGHTER 1215

kvalitet

- Kompletta värmepump (5-40 kW) med jord, berg, sjö eller grundvatten som värmekälla.
- Levererar både värme och varmvatten.
- Svensktillverkad produkt av mycket hög

- Passar både för golvvärme och radiatorer.
- Styrning med mikroprocessor för bästa driftekonomi.
- När du väljer en NIBE värmepump ingår denna sexåriga trygghetsförsäkring.

Rörservice
Installationer och försäljning

Kontakta oss för mer information

Göran 0708-13 88 08 0121-101 00 Peter 0708-12 61 07

www.rorservice.se

Höjdgatan 21, 614 32 Söderköping

Bottna med galleri
Eken

Julinspirerad

**hantverks
utställning**

pågår året ut.

Café med hembakat
Mat på förbeställning
Mindre konferenser
Säng och frukost
B&B

Öppet året om
Öppet: fred-söndag
11-16

Eller förboka ditt besök
0121-40061 Välkommen
www.konst-
hantverk.com

Från idé till möjlighet.
Vi hjälper dig hela vägen
med EU-finansiering.

Intresserad?
Kontakta Bosse Dejin på
011-31 74 60, 0709-68 55 55 eller
bosse.dejin@euroconnect.se

www.euroconnect.se

Herrborumstenen från 1300-talet åter i Skällviks kyrka

berett allt – då kör kyrkans ansvariga helt enkelt över Stig Flink och slutför det hela utan hans medverkan. Han blir inte ens kallad.

Så går det till i Sankt Anna pastorat när man tackar en eldsjäl... Man undrar vart omdömet, hos de som styr i pastoratet, tagit vägen.

Vidar Jansson

PS
Vid Herrborumstenens återinvigning i Skällviks kyrka den 14 /11 fick Stig

Flink upprättelse. Inte av kyrkorådet, utan av Gruvebäck, en av pastoratets präster, vilken ingripit för att fästa uppmärksamheten på Flinks avgörande arbete. Vid återinvigningen gav Stig Flink själv en bild av livet i tiden kring stens tillkomst, hur den troligen kommit till kyrkan och dess vidare öden till återinvigningsdagen.

Gruvebäck höll dagen till ära en medeltidsinspirerad gudstjänst.
DS

Herrborumstenen, av Riksantikvarieämbetet betecknad som unik, står nu på plats i kyrkan. Den minner om en mäktig tid i vår trakts historia.

I förra årets julnummer redogjorde lilla tidningen för Herrborumstenens kända historia med att rädda stenen. Herrborumstenen har sedan 1300-talet varit förseglingssten till Herrborums gravvalv i Skällviks kyrka. Vid kyrkans omfattande renovering 1956 tog ansvariga bort stenen och förde ut den från kyrkan.

Stenen låg ute en tid. Efter flera försök från Stig Flink att engagera kyrkans ansvariga för att rädda stenen, hände ändå inget. I detta skede tog han med hjälp av några andra intresserade och varligt flyttade stenen under tak i kyrkan. Han talade med Stiftet och bad

om ekonomiskt bidrag för att rädda stenen. Stiftet anslår 16.200 kr för ändamålet under förutsättning att stenen kommer på plats under 2004. Stig Flink, som guidar i kyrkan, får även motta gåvor av allmänheten för stens bevarande - ca 7.500 kr. Stig Flink besöker Herrborum och Greve Magnus Stenbock, som skänker 5.000:-. Och Alice Danielssons på Stegeborg skänker också 5.000:-

Gravhällen är drygt 2 meter lång, drygt 1 meter bred och ca 15 cm tjock. Den är av gotländsk kalksten. Enligt en utredning som gjordes av Gardell 1945 (nr 32) är gravhällen från

1300-talet. Av inskriptionerna, som är på latin, kan man läsa: "Här ligger Ulvidh ... i Boda." Gardell kommenterar: "Bodum är sannolikt nuvarande Ulvebo, tidigare skrivet Wiffwidhabodhum i Skällviks socken"

Smolk i bågaren – minst sagt

När Stig Flink ordnat allt för att rädda Herrborumstenen - kontakter med Stiftet, länsantikvarieämbetet, ordnat finansiering, konservering, godkännande av sättet att placera stenen i kyrkan - när han ordnat och för-

Söderköpings Golfklubb grundad 1983 erbjuder 27 välskötta hål i mycket vacker miljö vid Göta kanal. Anläggningen ligger endast 10 min från Söderköping och Norrköping och 25 min från Linköping.

Vi erbjuder nu nya medlemsplatser för alla åldrar då vi öppnat nya nio hål. Knatte- och juniorverksamheten har varierad träning en stor del av året. Den tredje nya slingan kan dessutom hållas öppen hela året med ordinarie greener vid lämpligt väder. Vi utökar också vår omfattande kursverksamhet för nybörjare och övrig utbildning samt arrangemang av konferenser och företagsgolf. **Välkommen till**

Söderköpings Golfklubb. 011-705 79

www.soderkopingsgolf.se info@soderkopingsgk.golf.se

Jan Olov Naregård

Rost-, krock- & försäkringssskador

till fasta priser

0121-10159

(Av försäkringsbolagen godkänd verkstad)
Margaretagatan 25, 614 31 Söderköping

Anna Doll inbjöd till designkväll

Mariehofs Maskin
SÖDERKÖPING AB 0121-120 95
Öppet mån-fre 07:00-17:00

Vi har ett brett utbud av produkter från MF, Fendt och Husqvarna. Vi utför service och reparationer på alla maskiner.

Det var designkväll hos Anna Doll den 15 november. Många inbjudna gäster passade på att få träffa Ingela Benson från Båstad. Ingela designar och tillverkar sina egna kollektioner, guld och silver-smiden samt en kollektion i glas med skålar, tallrikar, uppläggningsfat m m, allt i härliga färger.

Besökarna fick stifta bekantskap med Ingela, som också berättade om sina arbeten. Ett 50-tal gäster infann sig. De bjöds på vin och tillugg. Alla tycktes trivas och många av besökarna passade på att

Enkelhet och vackra färger kännetecknar Ingela Bensons design

Ingela Benson, designer

inhandla avde för kvällen rabatterade konstföremålen.

- Jag tycker det är jättekul att anordna sådana här mindre träffar där köpare och designers får möjlighet att träffa varandra. Det blir fler träffar, avslutar Anna Doll.

VJ

Julens nybakade läckerheter

Välj ur vårt omfattande Julsortiment!

Pepparkakor, kringlor, lussekatter,
julbröd, läckra bakelser, kaffebröd
och mycket, mycket annat

Månd-fred 8-18

Lördagar 8-14

Hagatorget

0121-10052

Snart är det is igen!

Vill du åka

Långfärdsskridskor

Välkommen till upptaktsmöte inför den kommande säsongen!
Våra lokala ledare informerar om utrustning, åkgrupper m m

Stinsen den 4 december kl 11

Bråvallaskrinnama
Friluftsförbundet i Söderköping

FRILUFTSFRÄMJANDET

Julhandla

ur ett brett
strumpsortiment
till mycket bra priser

Öppet måndag - torsdag 8-18
fredag 8 - 1630

Välkommen till

Medisox

Fixpunkten
0121-15940

10 % mot uppvisande av denna kupong
Gäller tom Påsk 2005

Medisox

Brunnslivet på 20- och 30-talet i förra århundradet

Det är måndagen den 15 november 2004. Mulet och rejält blåsig. Klockan är 10 på förmiddagen och jag har stämt träff med Karl-Erik Edström 88 år och hans maka Karin. Båda är sedan sin ungdom söderköpingsbor, men numera boende i Norrköping. Dom är redan på plats när jag anländer. De vill dela med sig av sina minnen om hur staden Söderköping såg ut på 20- och början av 30-talet i förra århundradet.

Vi beslutar att fara till Söderköpings Brunn. Den blir också temat i första berättelsen i en serie som ska handla om livet i Söderköping nämnda årtionden.

Karl-Erik minns:
Karl-Eriks far var 1916 trädgårdsmästare på Brestad gård i Täby. Gården ägdes av Sockerbolaget. Och dess produktion var huvudsakligen sockerbetor. Fadern blev 1923 arren-

dator för trädgården vid Viggeby gård. Fadern var också trädgårdsmästare på Söderköpings Brunn 1923 till 1935. 1935 köpte han Åängen. Fastigheten var på 9 tunnland och där startade fadern bl a plantodling. Plantor och färska grönsaker såldes varje lördag på Rådhusorget under peri-

oden maj – november. Han levererade även på annons i trädgårdstidningen Viola. Leveranser gick på järnväg från Söderköping.

Karl-Erik blev båtbyggarlärling 1931 och byggde Archimedesbåtar på ett varv, ägt av Sundberg. Varvet låg vid dåvarande

olika klasserna hade skilda avdelningar.

Brunnsslottet (huvudbyggnaden) ser i dag nästan lika danut som för 100 år sedan. Då fanns även det vi i dag kallar Brunnsladan. På 20-talet kallades den för Gymnastiken. Där fanns inte mindre än 6 heltids-

fanns olika slags barr- och lövträd. Och många planteringar. Karl-Eriks far älskade rosor. I nuvarande brunnsparken söder om ån fanns även två vackra byggnader. De kallades för villa 1 och villa 2. De användes endast sommarhalvåret. Här bodde brunngäster. Vår och höst

Nära Gymnastiken och öster om den fanns också en krocketbana. Intill den fanns tennisbanan (fast utan skyddsnet). Bollpojkar kunde då tjäna en slant. Efter ett visst klockslag, när det spelades musik i musikpaviljongen, fick inte tennis förekomma då risk förelåg att gäster kunde komma till skada eller föreställningen störas.

Till nöje fanns också en föregångare till vår tids bowling. Kägelspel. Banan låg där nu "pensionärsbostäderna" ligger längs Viggebyvägen. Allén till kugelbanan finns ännu kvar. Den går alldeles intill ån öster ut. Kugelbanan var övertäckt. Och när det skulle spelas öppnades luckor i kugelbanans väggar för att få in ljus. En "åter-lutande" bana fanns också för att sända kloten åter till spelarna. Karl-Erik hjälpte ofta till att resa av kaglor. Han fick 10 öre av den spelare som slog bataljon dvs alla kaglorna samtidigt.

På norra sidan av ån finns i dag bara kvar Brunnskyrkan och gamla Brunnslasarettet. Då fanns här även villa 3. Den låg mellan kyrkan och kanalen. Här fanns också ett hus som kallades för Stockholms-

1904. Motiv från Söderköping, d. 30/6 04.
Ett vyerligt blick för sig, och för all den stora vackrhet som
blev oss bevisad af Söder, under det våra besök i Rinnans strandhus.

Bilbolaget strax väster om nuvarande Vikingavallen. Där slutade han på våarna för att under årets varma period arbeta tillsammans med sin far på Brunnen. Så småningom kom även Karl-Erik att bli trädgårdsmästare.

Brunnen sjöd av aktivitet på den tiden och hade en ansevärd mängd anställda. Hit kom människor för att "kurera" sig. Från människor i det så kallade lägre samhällsskiktet till de ur det högsta. På den tiden fanns klassindelning för vistelse vid brunnen. Första, andra och tredje klass. Det kostade på att bo och utnyttja första klass. Men det var nästan gratis för de allra fattigaste. De

anställda kvinnliga massörer som arbetade i byggnaden. Det var olika slags rörelser och massage som stod på schemat. På Gymnastikens kortände mot ån fanns då en stor glasveranda med tillhörande kaféveranda. Där fanns även en utomhusservering mot ån i direkt anslutning till den inglasade serveringen. Mindre serveringsfickor fanns på ett trädäck som följde Gymnastikens långsida mot Brunnsslottet. Flera gånger om året gavs det parkfester på den öppna grönyta som ännu användes av Söderköpingsborna vid till exempel mid-sommar. På den tiden var brunnsparken söder om ån i det närmaste en trädgård. Här

eldades det i en central kamin i varje hus. Rummen hade ingen värme förutom ett enkelt element via stickpropp i vägguttag. Det fanns inga sanitära anordningar. Pottor fanns. Dessa fick städerskorna tömma och rengöra.

NYÅRS-REVVY IGEN! "PoL-Teatern flyger Vidar(e)"

Premiär Nyårsafton samt fredagar, lördagar och onsdagar tom 5 febr. Föreställning även torsdagen den 6/1. Biljetter genom Astlinds.
Ring 0121-10173

TEATER SYTHERCOPIE

**ÅRETS JULKLAPP
ÄR TRÄNING**

Smygstarta!

Träna hela december för 90 kronor. Ge dig själv en smygstart på det nya året!

Erbjudandet gäller tom 31/12 2004.

RING NU! 0121-14261

TRÄNINGSVÄRKET

www.traningsverket.com

Fix Punkten Ringvägen 44
Söderköping 0121-14261

MEMBER hos en - medlem hos alla!

Karl Erik-Edström (88) och hustrun Karin.

huset. Det låg parallellt med och väster om vägen mellan bron vid Brunnen och Kanalen. Mellan bron och Brunnslasarettet låg Parkstugan, där assisterande läkare bodde. Inte så långt från bron, fast på höger sida om vägen mot kanalen, låg en ateljé.

även driva upp plantor för utplantering.

Där Blå Portens inre gård nu ligger, fanns Brunnens grovkök. Här iordningställdes allt som sedan skulle tillredas i Brunnsköket. Här fanns många anställda och till och med en köksdräng.

Där vägen slutade vid kanalen låg färjestället. Färjan roddes över kanalen. En överfart kostade resenären 5 öre. Roddaren lär ha varit ett original.

På 1970-talet revs stora delar av brunnens badhus – den del som låg utmed Skönbergagatan väster om Slottet. I den fanns åtskilliga bås för olika typer av behandlingar och bad. Här fanns arbete för många. Tidigare brann första klassens bad ner. Det var ett särskilt bad nära ån. I det fanns en större bassäng.

Det gick åt kopiöst med ved och kol för att värma upp allt vatten och hålla byggnaderna hyfsat varma. Mitt i området av hus fanns därför en panncentral med inte mindre än tre eldstäder. Denna är riven.

På andra sidan av Skönbergagatan (mitt emot badhuset som revs) fanns Brunnshotellet. Det var i 2 våningar och innehöll minst ett 30-tal rum. Numera står där ett hus för äldreboende (Blå Porten).

På den tiden fanns ingen bebyggelse förrän framme vid de äldre villorna intill nuvarande E22. Det var på den här ytan som Karl-Erik var sysselsatt. Här fanns nämligen trädgården till Brunnen. Här odlades grönsaker och rotfrukter av alla de slag. Mängder av drivbänkar var anlagda för att tidigt förse Brunnen med färska grönsaker och

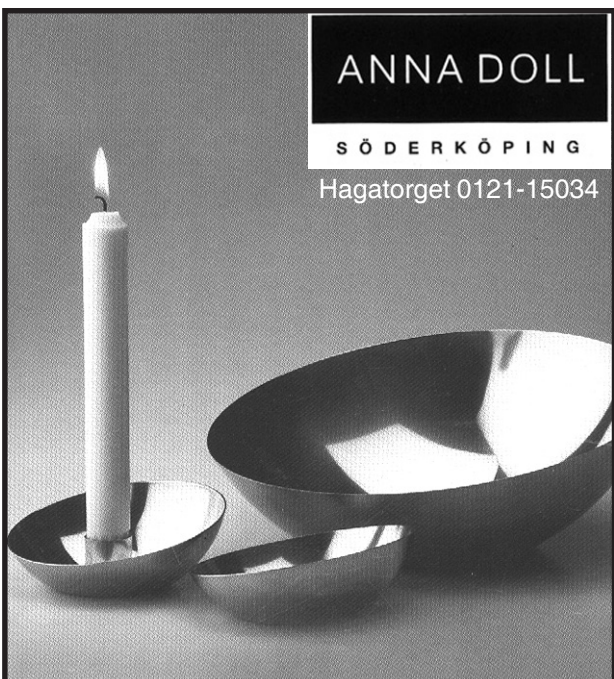
Karl-Eriks far Ture intill den minnessten som ännu finns kvar i Brunnsparken. Villa 1 skymtar bortom.

Tiden vid brunnen minns Karl Erik väl. Han pekar på fruktträd som hans far en gång satte. Visar på de gröna växter som nu står ståtliga vid Romantic Hotel. "Dom satte min far. Men här är inte så mycket rosor som då. Och här inne bodde vi i familjen. I lägenheten i nordvästra hörnet på nedervåningen. Det här var läkarvillan då. Här

bodde brunnsläkaren. Själv bodde jag sommartid oftast i ett uthus här intill."

Kar-Erik får ibland ett drömmande uttryck. Kanske minns han saker han helst vill behålla för sig själv - underbara minnen från en svunnen tid.

Vidar Jansson

Klipp ur

26 januari

öppnar jag

HUND & KATT-

mottagning i egen regi vid El-kvarn
för att kunna ge bättre personlig service

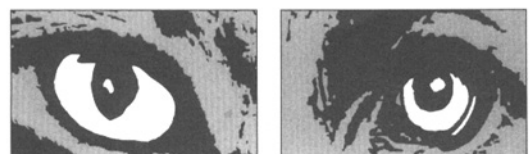
Veterinär
Lars Weistedt

tidsbeställning vardagar säkrast 07.30 - 09.00

0121 - 143 60

Öppet dagtid vardagar samt onsdagar även kvällstid

Försäljning av SPECIFIC foder

nsi
data Fix

Service, underhåll, försäljning, support.
Programvaruutveckling.
Datorer och kringutrustning
Telefon: 0121 - 21 859
www.nsifix.se

www.lumiere.nu/tartfixarn

Tårtor
Smörgåsar
Smörgåstårtor
Hembakat bröd
Exotiska bricker

TartFixarn

Fix-området 0121-15555 0739-62464

**Ge din Bil
en julklapp**

Utvändig handtvätt **150:-**
Recond från **950:-**

**BILVÅRDS
CENTER**

FIX-PUNKTEN - SÖDERKÖPING

OBS! OBS! NYTT NR 0121-260 860 OBS! OBS!

Fynda och känn dig rik i vår Loppisbutik
Har du något att skänka?
Ring 0121-12915! Vi hämtar gratis!
Vi har insamling av kläder till Lettland

Fixpunkten öppet vard 10 - 18, lörd 10 - 14

Östergötlands
www.jofotex.se
största tygaffär

Julens läckra gardin- och
modetyger hittar Du här!

JOFOTEX

Vi har öppet:

Vard 10-18

Lörd 10-14

Sönd 11-15

Välkomna!

Tyger
SÖDERKÖPING
0121-134 40

**Försäljning av kaminer
och kakelugnar.**

Insatser till öppna spisar
samt montering.

Se vår utställning av friggebodar
och lusthus vid Beckers Bil.

LBM AB

Lasse Larsson

Tel: 0121-216 18, 070-55 216 18

Hallå där! Vet ni var era barn och ungdomar är och vad dom sysslar med?

Samtal med Stefan Eng och Anne-Louise Kroon

Några dagar in i november tog Stefan Eng kontakt med redaktionen för att delge erfarenheter från ungdomar som drar kring både på eftermiddagar, kvällar och nätter vid Shell och på Fixområdet. Han var bekymrad. Men han kom också med förslag till vad som kunde göras åt fenomenet kringdragan, störande ungdomar. Vi börjar med händelsen på Fixområdet.

Kl 20 på kvällen kom Stefan Eng till Träningsverket. Då cyklade ungdomar inne i gallerian och utför trappan utvändigt. En av ungdomarna hade tagit sig upp på räcket utanför och störde personal på expeditionen genom ideliga slag på fönstret. Bankningarna och upphörde inte, trots att Stefan bad ungdomarna sluta.

Till slut gick han ut och lyfte bort bankaren. Då började ordväxlingen. En del ungdomar var möjliga att komma i kontakt med. Andra var ovilliga att samtala och skrek ut oför-

skämdheter. Det stod klart för Stefan att de flesta ursäktade sig med att de inte hade någonstans att ta vägen.

Den här kvällen slutade busfasonerna. Kanske på grund av att en del ungdomar faktiskt höll med Stefan. Men tyvärr hem-sökes Shell och Fix-området ofta av kringdragan, skrånande och oförskämda gäng som lämnar efter sig spyor, sönderslag-na rutor, krossade glasflaskor mm.

lilla tidningen har tidigare vid några tillfällen påpekat buset nattetid. Likaså att ungdomar kanske känner sig svikna när de ser hur kommunen har råd med det ena "fina bygget" efter det

andra. Men när det gäller att satsa på ett Ungdomens hus, som faktiskt till och med kommunalrådet ställde i utsikt, så finns ändå inga pengar. Att detta inträffar, när vi har den största kullen ungdomar någonsin, gör inte saken bättre.

Som man bäddar får man ligga, heter det. Men felet kan naturligtvis inte enbart sökas hos kommunen. Föräldrar har faktiskt ansvar för sina barn. Och alla vi vuxna har också ett gemensamt ansvar. – Förr i tiden gick alltid en vuxen

Anne-Louise Kroon och Stefan Eng utanför Gallerian.
På bl a Fixområden drar ungdomar, som "inte har något att göra", kring.

PRISKROSSEN

**HÄR HITTAR DU DINA
JULKLAPPAR TILL HELA
FAMILJEN**

MVH JULTOMTEN

FIXGALLERIAN I SÖDERKÖPING

ÖPPET MÅN-FREDAG 10-18 LÖRDAG 10-14

in och tillrättavisaade ett barn som inte uppförde sig enligt allmän moraluppfattning. Den tiden är tyvärr helt förbi. Flatheten har tagit över. När kuraget lämnade scenen tog helt andra, destruktiva krafter över. Därmed är inte sagt att allt förr var bättre!

Vad kan vi då göra för att förbättra situationen? Först av allt att vi som föräldrar tar reda på var våra barn finns och vad de gör. Det är inte rimligt att 13- 14-åriga barn är ute och drar på nätterna. Dom ska sova hemma. Eller kanske hos kompisar över någon helgnatt – men då ska man kommit överens med kompisens föräldrar om vad som gäller. Att ha koll på läget är första väsentliga åtgärden.

Det andra är, att vi kanske kan engagera oss så att ungdomarna känner sig delaktiga i familjelivet och vi i deras intressen. Att vi lyfter fram och visar på olika aktiviteter ungdomar kan delta i. För det finns ett stort utbud! Och känner ungdomar sina föräldrars stöd, uppstår inte så lätt önskan att bryta ned det som andra byggt upp.

”Det var bättre förr, fast det var sämre.” är också ett uttryck. Och visst hade vi äldre generationer det sämre ekonomiskt. Men det gav också utrymme för initiativ. Med små medel kunde vi som unga åstadkomma mängder av kul grejer att syssla med. – Det går naturligtvis inte att vrida tillbaka tiden. I dag är det pengar och prylar om bestämmer. Ja, det vill säga vi tillåter att pengar och prylar ersätter vårt engagemang för våra ungdomar. Vi köper oss fria från ansvaret för det uppväxande släktet. - Det har gått så långt att ungdomar inte längre förstår att de ibland gör något brottsligt, säger Anne-Louise Kroon (nämndeman). Att föräldrar ersätter för sina barns skadegörelse tror ungdomarna - och även en del föräldrar, är tillräckligt.

Men så är inte fallet. Ett brott har begåtts. Det får en påföljd. Utöver påföljden följer även skadeståndskrav. Så är det. Hamnar ungdomar i oönskade register, får det i sin tur följd. Ett exempel är svårigheter att erhålla körkort.

Vi kan konstatera, att nästan allt i samhället är underställt ekonomiska intressen. Trycket från alla kommersiella krafter är kvävande. Det finns snart inte ”fri luft” att tillgå. Även om vi inte är vänner av den här ordningen, så är den i dag ett faktum. Vi får handla utifrån denna.

Här menar också Stefan Eng att vi som vuxna kan hjälpa ungdomarna till intressanta aktiviteter. Det måste gå att i stort ”utrota” uttryck som ”Vi har inget att göra.” Själv går han före och utlyser särskilda, lärarledda träningar för ungdomar på Träningsverket. Här kan ungdomar få lära sig hur man sköter sin hälsa och känner välbefinnande både fysiskt och mentalt. Visst kostar det en del. Det går inte att klara helt ideellt. Några biobesök i månaden kanske kan sparas för att kunna träna obegränsat. Stefan menar också att fler på Fixområdet kanske kunde göra något som intresserar ungdomar. Varför inte en ”Mekagård” i Söderköpings närhet, säger Anne-Louise, där motorintresserade kan få möjlighet att utveckla sina intressen?

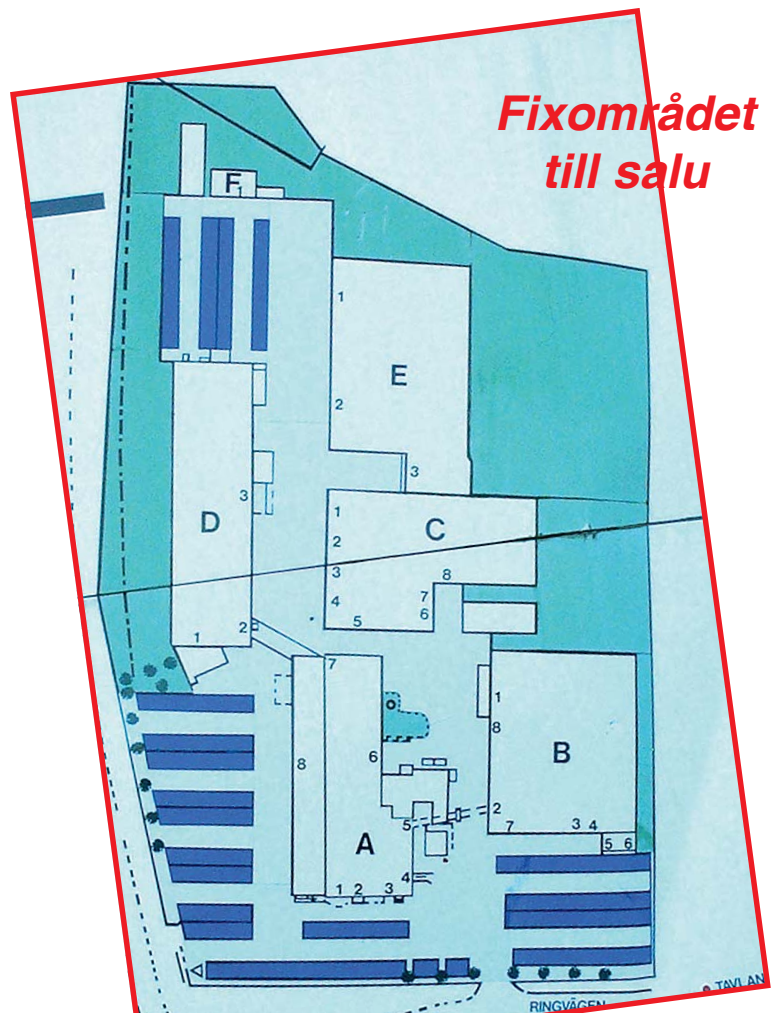
Anne-Louise och Stefan tycker också att initiativ även behöver komma från ungdomarna själva. Samlas! Tag reda på önskemål och framför dom!

lilla tidningens redaktion vill gärna delta i arbetet. Föräldrar och ungdomar är välkomna med synpunkter och förslag. Tillsammans kanske vi steg för steg kan bidra till en förbättrad situation. Vi redogör i bl a lilla tidningen för hur det går.

lilla tidningen är väl medveten om de arbeten som redan nu utförs både av ideella sammanslutningar och personer inom det offentliga livet och som syftar till att engagera ungdomar.

Välkomna med förslag och inlägg.
0121-42135
(fax 42141)
mobil 070-3108370
lilla.tidningen@telia.com

Akelius (som äger Mandamus, som äger Fixområdet) vill renodla sitt innehav av fastigheter i Sverige till att omfatta enbart bostadsbestånd. Av den anledningen är hela Fixområdet till salu. Det har det varit en längre tid. En och annan spekulant har hört av sig men ännu har inget avgörande hänt. Den som är intresserad har ett prisförslag om 28 miljoner att fundera över.

Mandamus kontor i nya lokaler på Fixområdet

Mandamus, som också stundtals går under namnet Akelius, har flyttat sitt kontor på Fixområdet. Numera återfinns kontoret i samma hus som Gallerian fast en trappa upp. Följ skyltarna som anger Akelius.

Flytten genomfördes för att ge Bilvårdcenter möjlighet att utöka sina lokaler till det dubbla.

**ÖNSKE-
KLAPPEN**

JULKLAPPSTIPS!

elkedjan
Fix-punkten 0121-13185

Öppettider

Lörd 27/11 10-16
Sönd 28/11 11-14

Vi bjuder på kaffe, glögg & pepparkakor

Det finns ett sätt att veta när politiker ljuger, deras läppar rör sig.

Felicity Kendal

Friggebodar ~ Fritidshus ~ Garage Tegeltak ~ Övriga snickeriarbeten

Allt efter kundens önskemål!

0121-15064, 070-761 70 98 (Fix-omr)

Braskens Krog

Unna er avkoppling i julhandeln. Koppla av en stund och njut god mat.

God Jul & Gott Nytt År!

Fixområdet 0121-15048

Allt inom glas

Fixområdet

0121 - 21200

Kunder som pratar i mobiltelefon expedieras ej!

Var vänlig visa hövlighet mot expediten!

av Björn Esping

Jag hade tankat på Shellmacken i Söderköping och kom in i butiken för att betala. Det var bara en ung man före mig i kön och han höll just på att expedieras av en ung, kvinnlig expedient. Han pratade livligt alltmedan han sträckte fram sitt kontokort och lite senare skrev på slippen som expediten räckte fram för påskrift. Men expediten såg lite frånvarande ut och tittade inte alls på sin kund. Jag tyckte det var konstigt så jag flyttade mig lite närmre och upptäckte att mannen pratade i sin mobiltelefon. Han hade ett headset så det såg ut som om han pratade med henne

men han var någonstans långt borta. Kanske var han hos sin flickvän eller kanske hos en kompis. Hur som helst så var han inte hos expediten. Hon existerade inte för honom, i alla fall inte som en människa värd att ägna någon uppmärksamhet.

Jag blev upprörd. En sådan förnedring och förödmjukelse! Expediten var inte värd! Han valde att istället för att ägna sin uppmärksamhet åt expediten som var redo att ägna hela sin uppmärksamhet åt honom så valde han att mentalt vara någon annanstans. Jag var just i färd

med att knacka honom på axeln och säga till honom att stiga åt sidan till dess han var färdig med sitt telefonsamtal då han var klar och det blev min tur. Så jag kom av mig och jag uttryckte mina tankar och reaktioner för expediten istället. Det kanske var fel. Nu blev hon ju istället påmind om att hon just utsatts för en förödmjukelse eller ska vi kalla det ett lindrigt övergrepp. Att kalla det övergrepp är ju att ta i men någonstans går gränsen för det vi kallar för övergrepp. Nåväl, vad kunde hon göra? Skulle hon avvisa kunden som kanske skulle klaga hos hennes chef så att det slog ettervärre tillbaka på henne? Hon sa själv att hon inte tänkte så mycket på det men jag tycker inte att det på något sätt ursäktar den unge mannens beteende. Nu var detta inte första gången som jag upplevde en sådan här episod framför en kassa. Tyvärr förekommer det allt oftare.

Då jag nu sitter vid min dator och skriver detta den här härligt soliga novembermorgonen så kom jag på att jag ska skriva ett litet anslag att kunna sättas upp vid kassan, inte bara vid Shellmacken utan kanske på Team-Sportia i Norrköping där jag upplevde precis samma sak och på många andra platser också. Så här ska det stå: "Kunder som pratar i mobiltelefon expedieras ej – var vänlig visa hövlighet mot expediten".

Vårt samhälle har blivit så hårt och människorna har blivit så självpuptagna. Vänligheten och generositeten har gett vika för de kortsiktliga egna vinningarna. Egoism och vassa armbågar breder ut

sig. Hänsynslöshet och empatisk oförmåga är det som gäller. Jag känner mig helt övertygad om att ett samhälle där omtanke, empati och kärlek saknas så småningom kommer att gå under. Vi måste vända detta!

I slutet av 80-talet var jag ofta i Oslo och jag gjorde då en iakttagelse. Bilarna stannade för att släppa fram mig när jag skulle korsa gatan. Jag blev så glad när de gjorde det så jag tackade genom att buga mig för och vinka åt bilföraren. Så var det inte hemma i Sverige. Här var det alltid med fara för livet som jag fick springa över gatan i luckan mellan två bilar, även om det var på övergångsställe. Sedan hände något i Sverige också. Det var i slutet av 90-talet. Då blev det lag på att man måste stanna vid övergångsställe för att släppa över fotgängare. Och svenska folket följer den uppmaningen! Inte bara vid övergångsställe utan jag tycker att man gör det annars också. Det är glädjande! Men det måste till en lag som medförde konsekvenser om den överträdades. Men kanske var det så att många nog tyckte att man borde stanna men ändå körde vidare för man kände trycket från bilarna bakom eller att man hade bråttom eller att man tyckte att det var en svaghet att stanna.

Varför kör vi för fort? Varför håller vi inte hastighetsbegränsningarna? De finns ju där för att måna om vår säkerhet. I Mogota, som är mitt närmsta samhälle, är det 30 km/tim under skoltid. Få följer den hastighetsbegränsningen. Varför? Förstår man inte att barn plötsligt kan rusa ut i

gatan och att om jag har för hög hastighet hinner jag inte stanna? Varför inte gå upp några minuter tidigare på morgonen och starta färden lite tidigare så att jag "hinner" hålla hastighetsbegränsningarna? Är det viktigare att jag får några minuter extra i sängen på morgonen än att jag riskerar skolbarnens liv? Det handlar om omtanke! Det handlar om att gå utanför sig själv!

Min mamma lärde mig att hålla upp dörren för andra och att hjälpa äldre att ta av eller på kappan eller rocken. Hon lärde mig också att resa på mig i bussen om någon äldre klev på och behövde plats. Nu, på gamla dar, är jag tacksam för att hon lärde mig detta. Små saker, små ord, små gester kan betyda mycket och kan förändra hela vårt samhälle på ett oerhört positivt sätt. Det kan betyda början till övergången från plundringssamhället till överlevnadssamhället, från egoism till det kärleksfulla samhället.

Björn Esping
0121-20039
Bjorn@Esping.net
www.esping.net

Nästa nummer av lilla tidningen utkommer
preliminärt torsdagen den 24 mars 2005

**Fastighetsägare
Villaägare – Entreprenörer
Lantbrukare – Åkeriägare**

Äntligen!

Nu har vi sänkt priset på
eldningsolja med 500:-/kbm

**RÄNTEFRI DELBETALNING FÖR VILLOR.
INGEN FAKTURERINGSavgift.**

**Diesel- och Eldningsoljor
kommer från Qstar Oil AB.
Smörjmedel från Mobil Oil AB, ledande
på svenska smörjmedelsmarknaden.
Allt till bra priser.
Order över 200 L fraktfritt.**

VÄRMECENTER

ELDH & C/o Qstar Oil AB

Tel 0121-155 90 – 011-16 68 40
Fax 0121-155 99

**Nu 3 guldmeder
i Söderköping**

Håkan Lundgren

Stig Wallman

Gabriella Wallman

Storgatan 5

0121-15533

Julens fröjder

av Tullan Willén

Det är nog sant som de säger att de fem första åren av ens liv är de viktigaste. Det är då man lägger grunden till hur man uppfattar livet, hur man hanterar det och vad man kan förvänta sig av det. Senare lägger man naturligtvis på flera erfarenheter och kunskaper, men det är ändå de där första som blir basen. Basen för både åsikter och känslor.

Jag tycker fortfarande att julen är något som man ska se fram emot och längta till. Men den möjligheten har tagits ifrån mig för länge sedan. Den kommersiella julen startar på ett mycket påträngande sätt redan i november, och hur jag än vill slå dövöret till och försöker att blunda så kan jag inte undslippa den. När julen sen till sist kommer på riktigt är jag bara dödligt trött på den, den har blivit förstörd. Till och med julmaten står mig upp i halsen. Varför måste jag äta fet och inlagd mat, som jag i vanliga fall undviker, just på julen? Varför är fräscha grönsallader så sällsynta på julbordet? Varför blev vår egen kluriga jultomte utkonkurrerad av den bullriga och vulgära anglosaxiska Santa Claus? Och varför ska Disney bestämma dagsschemat just på julafton av alla dagar? Och vad är det vi lär barnen om vi förväntar oss att de ska bli lite lyckligare för varje paket de får?

Jag tror att det är fler än jag som upplevt att julen kan bli den mest stressfyllda perioden av året, i stället för den fridfulla tiden den borde vara. Genom åren har jag lärt mig att hantera julen på mitt eget avskalade sätt för att klara den med lugnet i behåll, utan ett dignande

Naturen är egentligen som allra ståtligast innan den går in i vintervilan. Inte sådär insmickrande söt som på våren eller försommaren med sina små blommor och ljuvliga färger (tänk förgätmigej!). Eller så nyckfullt behagfull som på sommaren med den frodiga

Men visst var det mer snö förr? På den tiden då skidåkning var något lika enkelt som att gå ut med hunden. Skidorna stod alltid framme, lutade mot husväggen. Pjäxorna satt alltid på fötterna, för det var alla barns vinter-skodon. Det var bara att

också blivit mycket mindre.

Men snö fanns det väl ändå alltid? Jag minns att jag en gång kunde köra spark på skaren. Och jag minns när min lekkamrats pappa hämtade mig med sparken. Vi åkte på bilvägen utan

långfärdsskridskor. För om det är dåligt med snö nu för tiden, så brukar det ändå finnas is. En liten tur på julafton sitter inte alls fel. Och blir det inte på julafton så kanske det blir i mellandagarna. Att åka långfärdsskridskor höjer julens återskapande verkan. Och då menar jag inte att man först äter jättemycket och sen kör hårt för att bli av med julkilona. Men å andra sidan - varför inte?

Kommer det att finnas en plogad bana på kanalen igen i vinter? Jag hoppas det, för visst är det något ganska exklusivt, nästan exotiskt, med denna plogade kanal! Berätta det för vännerna i Nya Zeeland så får du se! Jag vet förresten ett tillfälle förra vintern när det inte fanns någon annan bar naturis i hela Östergötland än den mellan Tegelbruket och Mem! Kul va! För då hade det verkligen snöat. Och innan snön hann försvinna så passade jag på att göra mig ett skidspår i kohagen... Hurra för vinterns fröjder!

Tullan Willén

julbord och med försiktigt inhandlade julklappar. Med lite hyacint- och grandoft och levande ljus, kanske en brasa, så kan den där varma välkända julkänslan till sist ändå ta plats i bröstet.

Vilsamt ska det vara. En chans till lite extra ledighet och återhämtning. Rekreation – återskapande – är också ett bra ord. Det kan behövas när vintermörkret är som värst.

grönskan, dofterna från ångande skogsbackar och böljande varma hav, och tjuriga, opassande kalla regn och envisa gråa moln. Nej, hösten bjuder på en särskild värdighet och pålitlighet. Den flamar upp, som en blossande fanfar, som en uppvaktande påfågel, en sista hyllning till livet före vilan. Ofta står den där i stillhet och låter bara bladen falla ett och ett, men ibland visar den upp sina enorma krafter och skrattar lite åt oss – vi ska inte inbilla oss att naturen somnat in! Och vi vet, hösten går alltid åt samma håll. Till sist får kylan oundvikligen grepp, och vi tvingas gå igenom de sedvanliga ritualerna. Fram med vinterstövlar, vantar och isskrapa, på med vinterdäck, ut till bilen med kupévärmen.

spänna på sig och åka. Över hagarna och genom skogarna. Några särskilda spår behövdes inte, de breda trälaggarna fungerade i vilken snö och terräng som helst. Vi åkte tills det blev mörkt med det enda syftet att ha roligt. Vem tänkte då särskilt på att barn behöver motion?

Men kanske minns jag fel. Kanske har jag förträngt den smärtsamma nageltrången man till sist fick i de genomblöta yllevantarna. Och nog gjorde det ont när man ramlade i utförsbacken och fötterna satt kvar i bindingarna som inte löstes upp, medan resten av kroppen rullade runt.

Och visst är det skönt att det idag finns så mycket bättre material och utrustning! Man behöver inte frysa, och olycksrisken har

problem. Jo, jag tror att fanns det mer snö förr. Och is. Och halvrör. Därför behövdes bara pjäxor, och kanske var det ändå lite praktiskt att inte behöva byta skor nere vid sjön. Ja, för det var förstas på sjöarna vi åkte. Så onödigt med konstfrusna banor när det ändå fanns så mycket is! Och fortfarande åkte vi bara för att det var roligt.

Halvrör använder vi förstas även idag, vi som åker

Vi profilerar ditt företag

TryckHuset
0121-132 33

Trycksaker - Skyltar - Bildekor - Dekaler
- Presentreklam - Textil - Brodyr

Julklappstips

Madeleine Pyk, Inge Pettersson,
Rune Johansson, Annica Pettersson
och Lena Linderholm

Skönbergagatan 6, Söderköping Tel/fax 0121-12135
Måndag-Fredag 10-18, Lördag 10-14

Österman hotar anmäla lilla tidningens ansvarige utgivare till Pressombudsmannen

Nedanstående material överlämnades till lilla tidningens ansvarige utgivare i samband med kyrkofullmäktigemötet den 3 november. Det innehåller dels ett brev skrivet av kyrkorådets ordförande Lars Österman i vilket han kräver att tidningen publicerar ett genmäle i den form han själv skrivit det. Innehållet i båda dokumenten publiceras oförvanskade och i sin helhet nedan. Österman har valt att skriva genmälet så att det ska ge sken av att vara skrivet av tidningens redaktör. Så är alltså inte fallet.

Brevet:

”Lilla Tidningen
Borum Ekebo
614 90 Söderköping

Höstnumret
I höstnumret var en artikel införd om kompostanläggningen i Skällvik. Den innehöll en mängd felaktigheter. Därför kräver vi att lilla tidningen inför ett genmäle i nästa nummer. Skulle genmälet ej införas, kommer vi att anmäla artikeln till Pressombudsmannen.

Genmälet är skrivet av undertecknad och bifogas detta brev.

Med vänliga hälsningar
Lars Österman
Kyrkorådets ordförande”

Genmäle:

S:T ANNA FÖRSAMLING

Lilla Tidningen beklagar felaktigheterna i artikeln i ”Höstnumret” angående

KOMPOSTFÄLLORNA I SKÄLLVIK

Och vill därför införa följande genmäle.

Anledningen till att vaktmästarna i Mogata inte längre vill köra organiskt avfall till den kompost som använts tidigare är följande:

För skötsel av kyrkogårdar används ganska stora mängder matjord. Matjord är dyrt i inköp och att transportera. Den gamla komposten är inte belägen på kyrkans mark och används av fler än kyrkan. Det gör att även icke komposterbart material hamnar i komposten. Med en egen kompost på kyrkans mark kan vaktmästarna producera matjord på ett snabbt sätt, med hjälp av en lövsug, som finfördelar materialet.

Därför upprättades ett förslag till kompostanläggning i Mogata. De närmaste grannarna inbjöds till samråd. Samrådet resulterade i att förslaget drogs tillbaka.

Eftersom lövsugen gör att kompostmaterialet blir mer

kompakt är det inga problem att transportera materialet till Skällvik. Där en större anläggning kunde byggas. Jag skrev i artikeln att kommunens miljöchef inte hade rådfrågats. Det påståendet äger sin riktighet. Däremot ansökte S:t Anna församling om bygglov hos kommunens Bygg- & Miljönämnd. Bygglovets beviljades.

Kompostfällorna placeras på den plats som ansågs lämplig ur många synpunkter bl.a. tillgängligheten med bil och släpvagn. En placering på andra sidan om granhällen hade kostat betydligt mer eftersom marken där är mjuk, ojämn och inte körbar.

Det skall dock planteras en granhäck på två sidor om fällorna, så att den blir mindre iögonfallande.

Sammanfattningsvis kan jag konstatera att S:t Anna församling genom kompostanläggningen i Skällvik får tillgång till fin matjord till en kostnad som är betydligt lägre än att köpa jord på gängse sätt. Således inga bortkastade skattepengar. Tvärtom.

Slut citat. Allt ordagrant återgivet och skrivet av Österman.

Jäktiga förberedelser inför Nyårsrevyn

PoL-Teatern flyger Vidar(e)!

I år förlägges Nyårsrevyn till Logen Vidar. Premiär som vanligt på Nyårsafton. Det blir inte mindre än 18 möjligheter att se föreställningen. I huvudsak är det föreställningar onsdag, fredag och lördag fram till och med den 5 februari. Biljetter säljs genom Astlinds, Hagatorget.

När lilla tidningen besökte repetitionerna var det full fart. Inte mindre än ett 20-tal personer är engagerade under föreställningarna.

Som vanligt driver föreställningen med händelser

och företeelser i vår stad under det gångna året. Bland annat blir det inslag om ett ”hemligt” hus vid ett av stadens torg. Och ett belyser framtiden inom vården. Mer vill man inte avslöja.

Med paus och möjlighet till fika tar föreställningen ca 2 timmar.

PoL-Teatern hälsar alla hjärtligt välkomna och hoppas kunna bjuda på många härliga skratt.

Vidar Jansson

EXACT
BEVAKNING

0121-155 00
Ringvägen 44
Söderköping

Exact Bevakning Sverige AB
Ronderande bevakning • Stationärbekvakning • Larmbevakning
Hundbevakning • Brandbevakning • Bostadsområdesbevakning
Överfallslarm • Värdetransport • Ordningssvakt • Personlig eskort

JOUR

Fastighetsjour • Störningsjour • Trygghetsjour

TRYGGT

EKONOMI

Bokföring • Redovisning

SÄKERT

Håkan Eriksson
Mobil 070-972 29 79
Fax 0121-247 70

Håkan Fyhr
Mobil 070-792 13 45
Fax 0121-247 70

EXACT
Park & Anläggning

0121-155 00
Ringvägen 44
Söderköping

Fastighetsskötsel

Städning • Gräsklippning • Busk & Häckklippning
Planering av trädgård • Grävningsarbete med traktorgrävare •
Snö & halkbekämpning • Skogsavverkning, trädfällning i
trädgårdar & borttagning av stubbar m.m.

Insändare

En biltur på Ringvägen

Trafikomläggningen vid Fix till en infart och en utfart verkar genomtänkt och bra.

Sedan kommer man till en rondell som byggts om mer än en gång. I London finns rondeller på små ytor som denna där man målat en vit cirkel i stället för att bygga en upphöjd cirkel. Det löser en del problem.

Förbi skolan är det 50 km/tim på Ringvägen men 30 på Margaretagatan.

Vid 30-skylltarna längre fram har gatan av någon anledning gjorts smalare. På Albogaleden finns en likadan avsmalning utan hastighetsnedsättning.

Avsmalningen sänker inte hastigheten eftersom det går att köra fort även när två bilar möts. Men jag såg hur en buss vid möte måste stanna före avsmalningen i uppforsbacken mot Östra Rydsvägen. Det kan inte vara meningen. För förare utan lokalkännedom och vid dålig sikt kanske det rentav är lite vanskligt.

Så kommer man till den nya rondellen vid Östra Rydsvägen som när detta skrivs skapat problem för bussarna.

Oavsett om kommunen eller Vägverket står för notan är det vi som betalar.

Lennart

GENUINE SINCE 1937

EMPOWER YOUR VISION

Optiker Andersson

Skönbergagatan 7   0121-13120

www.optikerandersson.se

Gamla bilder från vårt kära Söderköping

De bilder vi presenterar i flera nummer framöver kommer från S:t Ragnhilds Gille i Söderköping. Fotograf är, som vi tidigare nämnt, Emil Ström. Han föddes 1872 i Skönberga socken och har sedan 1910-talet och fram till början

av 1940-talet tagit inte mindre än 10.000 bilder från miljöer i Söderköping. Emil var ofta sedd dragandes sin cykel, på vilken han hade sitt stativ. I en läkarväska förvarade han kamerautrustningen. Bilderna, som är så kallade glas-

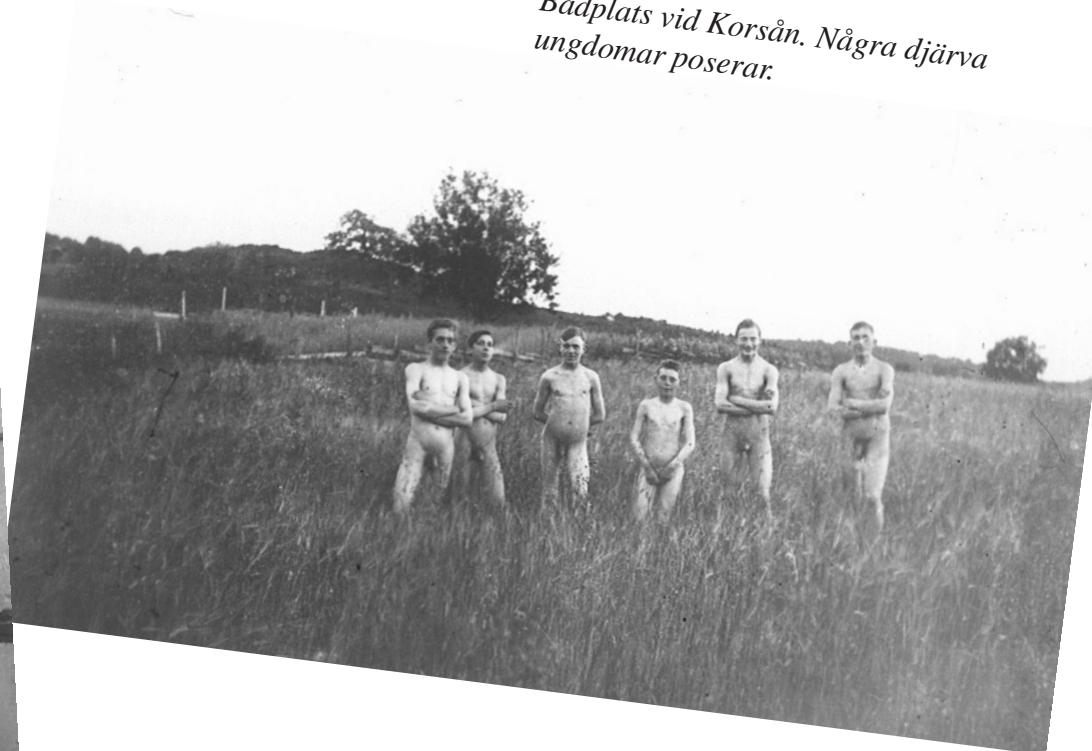
plåtar, har under åren framkallats och finns numera i pärmar i Söderköpings museum intill St Laurenti kyrka. Ett urval bilder finns också i Svante Lihoffs bok: "Emil Ström - en söderköpingsfotograf".

Bilden nedan:

Motiv från Syréns mjölkaffär på Storgatan 9 (inåt gården) Från vänster Tage Nilsson, Fritjof och Liselotte Syrén. Bilden är tagen 1934.

*Bilden nedan:
Badplats vid Korsån. Några djärva ungdomar poserar.*

*Bilden nedan:
Blivande husmödrar. På Skönbergagatan 20 fanns en husmodersskola en tid. Eleverna okända.*

*Bilden ovan:
Dukat och klart på ålderdomshemmet, bakom "Gamla Gymnastiken" vid Laurentii kyrka. Femma från höger lär vara originalet Johan Tan.*

Tobak
Video
Godis

Ringvägen 44 614 33 Söderköping
Tel 0121-15777, Fax 0121-29154

Öppet 10-22 alla dagar

ÖPPETTIDER JUL & NYÅR

Julafton 10-15, Juldagen 12-20, Annandagen 10-22,
Nyårsafton 10-18, Nyårsdagen 12-22, Trettondag 10-22

STÖRST PÅ FILM, GODIS, TOBAK OCH TIDNINGAR

Alltid senaste
NYTT
Över 7000 VHS
och DVD att hyra

Nu även stort
sortiment
DVD köpboxar

Störst på
veckopress
ca 50 hyllmeter

Störst på godis i
lösvikt 300 sorter
av högsta kvalitet

Alltid

5.90/hg

NYHET
Avnjut
eller ge bort
en äkta
Havannacigarr

Trissfilmer **50:-**
3 filmer 3 dagar

Tumma inte på kvaliteten. Majoriteten av söderköpingsborna kan inte ha fel. Köp godiset i lösvikt hos oss du också.

Svea FIREWORKS

Anything else suX!

I SAMARBETE MED **Fix** Tobak Video Godis

Välkommen till ett vinnande team
Nu även störst på Fyrverkerier

DVD SKIVA
Se och lyssna hos oss, på bild och ljudeffekter på hela SVEAS sortiment

Missa inte vår **Fyrverkeri SHOW** med marknadens kraftigaste bombtårter 27/12 kl 1800 Fix parkering

MINI-ÅLDERSGRÄNS: 18 ÅR FÖR ALLA FYRVERKERIER!

The master of action

FÖRETAG ELLER PRIVATPERSONER
Vi hjälper er skräddarsy konfektyr-
och fyrverkeripaket åt er.

Ring 0121-15777 0763769424
OBS Beställ i god tid

12-p Tigerraketer

GRATIS

Gäller vid uppvisande av
HELA denna annonssida

Gäller 15/12 - 31/12
eller så långt lagret
räcker

18 år

VÄRDECHECK

10:- rabatt vid
hyra av
valfri film

**VINN 10 kg
GODIS I LÖSVIKT**

Fyll i namn och telefon nr samt lämna
till Fix Tobak senast 26/12 2004

Namn

Tel

Dragning sker kl 17.45 innan vår
Fyrverkerishow

OBS Måste närvara vid dragningen

www.sveafireworks.com